

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга: “Солидарност и правда”

Ове седмице у Њујорку, затражио сам од Савјета безбједности Уједињених нација да прогласи Дан Сребренице у УН-у. Сребреничани су били под заштитом УН-а у јулу 1995. године, али Уједињене нације их нису могле заштитити и спријечити геноцид. Ово би био дан обиљежавања трагичних догађаја који су се тамо десили, којим би се одала почаст жртвама геноцида и њиховим породицама.

Али, иако би Дан Сребренице у УН-у био значајан и примјерен симбол међународне солидарности, таква солидарност била би безначајна ако је не би слиједила правда – а 12 година касније, правда за грађане Сребренице и све оне који су директне или индиректне жртве ратних злочина у Босни и Херцеговини, још увијек није остварена.

Такође сам подсјетио Савјет безбједности ове седмице да је Међународни суд правде пресудио да се у Сребреници десио геноцид, и експлицитно позвао Србију, за коју је суд установио да није спријечила и казнила овај геноцид, на пуну сарадњу са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију.

Србија не сарађује у потпуности, и та чињеница угрожава стабилност у Босни и Херцеговини и региону.

Трајан мир зависи од правде. Морају се предузети све могуће мјере како би све особе оптужене за ратне злочине, у

Сребреници и другим мјестима, биле изведене пред суд.

Има оних који вјерују да оптуженици само треба да остану у бијегу још годину или двије – с обзиром да је затварање Међународног хашког трибунала планирано у 2009. години – након чега ће интерес цијелог свијета прећи на друга питања, и они ће моћи да проживе остатак својих живота мирно и повучено.

То се неће десити.

Међународна заједница је досљедно и систематично наглашавала да је консолидација владавине закона у Југоисточној Европи темељ свих других настојања – социјалних, политичких и економских – да се овај регион интегрише у евро-атлантске структуре.

С тим у вези, ја бих истакао да је Хрватска била у позицији да унаприједи односе са Европском унијом и НАТО савезом тек након што је Анте Готовина ухапшен и изручен Хашком трибуналу.

Такође бих нагласио да нисам рехабилитовао нити једну особу смијењену са дужности у Босни и Херцеговини због несарадње са Хашким трибуналом и вјерујем да те смјене треба да остану на снази све док сарадња са Хашким трибуналом не буде на задовољавајућем нивоу.

Ако мисле да могу избјегавати сарадњу са Хашким трибуналом и да ће то проћи без икаквих посљедица, онда су власти у региону потпуно погрешно протумачиле своје моралне, политичке и међународне обавезе. Ове седмице у Њујорку, замолио сам Савјет безбједности да размотри предузимање мјера које би осигурале да све потписнице Дејтонског споразума, а то укључује и Србију као насљедника Савезне Републике Југославије, испоштују своје обавезе према Хашком трибуналу, и такође сам затражио од Савјета безбједности да размотри на које начине се може утицати на Србију да предузме конкретне кораке како би спровела одлуку Међународног суда правде.

Ово нису досадне и заморне обавезе које ће земље рјешавати тек

када им то дође на ред; то су обавезе које морају бити испоштоване зарад жртава ратних злочина и свих грађана у региону који желе да живе у достојанству и миру.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник ЕУ у Босни и Херцеговини.